

Enheten för kommunikation
Matts Rydin, 08-730 93 55
matts.rydin@av.se

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
203 33 Stockholm

Återrapportering av satsning på en framtida arbetsmiljöpolitik

I regleringsbrevet daterat 21 december år 2009 finns följande uppdrag inom "Satsning på en framtida arbetsmiljöpolitik" beskrivet:

Under 2010 sker en satsning inom Arbetsmiljöverkets verksamhet på sammanlagt 45 miljoner kronor. Av dessa medel ska 30 miljoner kronor användas till en informations- och kunskapssatsning, 5 miljoner kronor till förstärkt information till utländska företag och arbetstagare och 10 miljoner kronor användas till marknadskontroll och deltagande i standardiseringsarbetet. Arbetsmiljöverket ska i samband med årsredovisningen lämna en redogörelse för insatserna inom dessa områden och särskilt för hur de tillkommande resurserna har påverkat dessa insatser och resultatet av verksamheten inom områdena. Redogörelsen ska även innehålla en ekonomisk redovisning. Den detaljerade redovisningen för respektive område ska ske enligt följande

På ett övergripande plan kan Arbetsmiljöverket sammanfattningsvis konstatera att de 45 miljonerna fått mycket stor inverkan på vad som kunnat göras på samtliga områden som pekats ut i uppdraget. Kunskapen om, och intresset för, grundläggande arbetsmiljöfrågor fortsätter att öka hos arbetsgivare och arbetsgivare. Under 2010 började de första leveranserna av kunskapsöversikter att komma samtidigt som ett stort antal beställningar av ytterligare gjordes.

Det ekonomiska fallet visar att verket till 95 procent nått den upp till kostnadsramen.

Återrapporteringskrav 1: En beskrivning ska ges över hur informations- och kunskapsspridningsverksamheten har utvecklats till innehåll och form för att i högre grad utgöra ett konkret och användbart stöd för utvecklingen på arbetsplatserna och för att komplettera tillsynsverksamheten.

Särskilda redovisningar ska göras för att informationsinsatser med syfte att i ökad utsträckning nå de mindre företagen och för satsningar när det gäller forskning och kunskapssammanställning.

Utveckling av informationen till innehåll och form för att den ska vara ett konkret och användbart stöd för den som vill skapa en bra arbetsmiljö.

Arbetsmiljöverket har under en lång rad år haft i uppdrag att öka kunskaperna om grundläggande arbetsmiljöfrågor som ansvarsfrågan och det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi har även haft i uppdrag att skapa information som motiverar arbetsgivare och arbetstagare att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete genom att kunna erbjuda dem konkret och användbar information. För att säkerställa att kunskapen och motivationen ökar har verket låtit göra statistiskt säkerställda undersökningar bland arbetsgivare och arbetstagare. Sådana undersökningar har gjorts 2005, 2007 samt även 2010.

Kunskapen ökar

När arbetsgivare ombads ta ställning till påståendet om att "Jag upplever att chefer och arbetsledare har tillräckliga kunskaper om arbetsmiljön på vår arbetsplats" så har andelen som instämmer ökat från 57 procent år 2005 till 71 procent år 2010. När arbetstagarna svarar på samma fråga formulerat som "Jag upplever att chefer och arbetsledare har tillräckliga kunskaper om arbetsmiljön på min arbetsplats" ser man också en ökning men på en lägre nivå, från 51 procent år 2005 till 62 procent år 2010.

Drygt 70 procent av arbetsgivarna vet numera att man har huvudansvaret för arbetsmiljön på arbetsplatsen. När arbetsgivarna tar ställning till påståendet att "Ett aktivt arbetsmiljöarbete leder till ett bättre ekonomiskt resultat för vår verksamhet" instämmer drygt sju av tio i detta. En högre andel av de offentliganställda arbetsgivarna instämmer påståendet än de i den privata sektorn, 79 respektive 68 procent.

Nya kanaler användes

Under 2010 aktiverade och marknadsförde vi den för verket nya kommunikationskanalen Facebook där vi lanserat en sida vid årsskiftet 2009/2010 som i takt med våra insatser kom att väcka stor uppmärksamhet under hela 2010 med en stadigt ökande antal människor som "gillar" oss och dialogen kring olika arbetsmiljöfrågor har av och till varit intensiv. Syftet med vår satsning på sociala medier var att hitta ytterligare sätt att nå, engagera och kommunicera med befintliga men framförallt nya målgrupper. Vår sida på Facebook fungerar även som ett forum för arbetsmiljöintresserade där vi kan fånga upp aktuella frågor och få inspiration till vad vi ska lyfta fram och utveckla på webbplatsen. Den 31 december hade vi över 7 000 som gillar Arbetsmiljöverket på Facebook. Ungefär hälften av dessa är varje månad aktiva på vår sida.

Målgruppsanpassning av information

Under 2010 har vi bedrivit en nationell tillsynsinsats mot detaljhandelns småbutiker med fokus på hot och våld. För att nå dem som inte fick ett inspektionsbesök av Arbetsmiljöverket anlidade vi ett undersökningsföretag för att göra en gedigen målgruppsanalys. Syftet med målgruppsundersökningen var att ta reda på om Arbetsmiljöverket med hjälp av verktyget kommunikation skulle kunna påverka kunskap, attityd eller beteende i den aktuella målgruppen. Vi ville också ta reda på om det fanns skillnader inom gruppen småbutiker. Skiljer sig kunskap, attityd och beteende beroende på att företaget är en jourlivsbutik/ videobutik eller guld-, urmakar- och juvelbutik?

I syfte att kommunicera med denna grupp på ett sätt så att vi når fram var det också viktigt att ta reda på hur man upplever risken att utsättas för hot och våld. Känner man till de krav lagen ställer på en arbetsgivare? På vilket sätt informerar man sig? Vilka källor anser man vara trovärdiga? Undersökningen skulle också identifiera de behov som externa målgrupper har av information och digitala tjänster från Arbetsmiljöverket.

Undersökningen gav oss värdefulla kunskaper om den kommunikativa utmaning vi stod inför när vi vill kommunicera med denna grupp. Mer än hälften (55 procent) ansåg inte att risken för hot och våld är ett stort arbetsmiljöproblem. Bara 20 procent ansåg att det är ett stort arbetsmiljöproblem.

Under hösten 2010 analyserade vi undersökningens resultat och planerade för en kampanj vars syfte är att öka kunskaperna om hur man förebygger hot och våld i den lilla butiken, förändra attityder (dvs. fler ska uppleva att detta är en viktig och angelägen fråga då man har anställda) och på sikt förändra deras beteende (det vill säga att flera vidtar åtgärder).

Informationsinsatser med syfte att i ökad utsträckning nå de mindre företagen

Vi har fortsatt med att plantera arbetsmiljöfrågorna på de arenor som intresserar nya företagare och även utökat vår informationssatsning till att även nå verksamma småföretag med 1-10 anställda. 14 000 nystartade företag med en eller flera anställda fick en informationsfolder via post med information om konkret och användbart stöd i deras arbetsmiljöarbete. För andra året i rad medverkade vi på nyföretagarmässan Eget företag för att skapa uppmärksamhet och medvetenhet om arbetsmiljöfrågor. 12 450 personer besökte mässan.

Vi har även genomfört en kampanj under hösten där syftet var att vi ville ge tips

och råd för hur småföretagare kan göra små och stora insatser för arbetsmiljön. Vi ville också öka kännedomen om oss och hur vi kan underlätta arbetsmiljöarbetet för dem. Material som ingick i kampanjen var dels en kampanjsajt (www.tusentack.nu), annonser och banners, dels radiospotar som handlade om ergonomi och buller. Målgruppen för kampanjen var primärt egenföretagare med 1-10 anställda.

Vi genomförde två mätningar via webbenkäter med 400 respondenter eftersom kampanjen i radio slutade ett antal veckor före övriga medier. Kampanjen gick i tidningar, i radio och på internet. Det största genomslaget var radio, där 68 procent ansåg att radioinformationen är bra eller mycket bra. Vi såg också tydligt att radiokampanjen i oktober drev trafik till kampanjsajten tusentack.nu. Sajten hade 14 000 besökare under tre månader och besöksantalet minskade i november-december när radiokampanjen var avslutad. Webbsidan med verktyget "topplistan" där vi samlat konkret och användbart stöd, exempelvis våra interaktiva utbildningar, verktyg för självskattning och våra temasidor, fick mest besök.

Majoriteten av respondenterna ansåg att kampanjen var trovärdig och 7 av 10 nämnde att budskapet är arbetsmiljö eller att de får tips hur de kan förbättra/påverka arbetsmiljön. Nästan hälften menade att de fick ett mer positivt intryck av Arbetsmiljöverket efter att ha tagit del av kampanjen. 34 procent av dem som har uppmärksammat kampanjen kunde uppge Arbetsmiljöverket som avsändare. Resultatet för vår sökordsannonsering blev väldigt högt. Vi grupperade våra sökord till fyra olika annonstexter för att nå besökaren med ett relevant och intressant budskap. De sökord som klickades mest under kampanjen var "arbetsmiljöverket" "arbetsmiljö" och "ergonomi". Utvärderingen av informationskampanjen ligger grund för den fortsatta utvecklingen av den del av vår webbplats som riktar sig till nya företag och småföretag.

Utökad samarbete med andra aktörer

Ett annat positivt resultat av vårt arbete är att vi under hösten 2010 också utvecklat samverkan med andra myndigheter, företag, företagsföreningar och branschorganisationer på riksnivå, men även på regional och lokalnivå. Samverkan kommer att breddas under 2011 bland annat genom att Arbetsmiljöverket är nationell partner till Nyföretagarcentrum. I det nätverket ingår Tillväxtverket, Bolagsverket, Jordbruksverket, Företagarna med flera. Genom denna samverkan ökar vårt genomslag i vår informations- och kunskapsspridning. Vi breddar våra kontaktytor och medverkar i fler aktiviteter för att träffa de som driver eller planerar att starta eget företag runt om i Sverige.

Satsningar när det gäller forskning och kunskapssammanställning.

Arbetsmiljöverket har fått i uppdrag av regeringen att informera och sprida kunskap om områden av betydelse för arbetsmiljön. Inom ramen för uppdraget har vi satsat på att beställa ett stort antal kunskapsöversikter som börjat levereras och spridas. Genom kunskapsöversikterna får vi tillgång till ny kunskap som vi dels kan sprida till intressenter dels underlättar för oss att fatta beslut om det finns behov av förändringar i gällande rekommendationer och föreskrifter. Två av årets publicerade kunskapsöversikter har varit till direkt nytta i verksamheten. Under året har fyra kunskapsöversikter publicerats i tryckt form där välrenommerade forskare sammanfattat kunskapsläget inom olika forskningsområden.

Bra samspel och samverkan skapar säkerhet – om klimat och kultur på arbetsplatsen som sammanställts av docent Marianne Törner, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet. Kunskapsöversikten beskriver den aktuella forskningen kring säkerhet i arbetet ur ett socialpsykologiskt perspektiv med särskild fokus på säkerhetskultur och säkerhetsklimat. Säkerhet skapas i enskilda situationer i det dagliga arbetet och bygger på samspel mellan människor, vilket kräver kunskap om hur människors säkerhet påverkas av psykologiska och sociala omständigheter i samverkan mellan medarbetare och ledning och den fysiska miljön.

Under året påbörjades ett arbete inom avdelningen för Regelarbete och Expertstöd för att vidareutveckla praktiska instrument som stöd både för expertarbete och för inspektion kring frågor om säkerhetsklimat på arbetsplatserna.

Samhällsekonomiska kostnader för arbetsmiljöproblem, sammanställdes av professor Eskil Wadensjö och filosofie doktor Gabriella Sjögren Lindquist, Institutet för social forskning, Stockholms Universitet. I kunskapsöversikten som handlar om den aktuella forskningen kring samhällsekonomiska kostnader för arbetsmiljöproblem tar man upp problemen med att uppskatta kostnader för arbetsskador och ger en samlad bild av vilka kostnader som uppstår i samhället vid arbetsmiljöproblem och arbetsskador och effekterna av dessa på den offentliga sektorns finanser.

Kunskapsöversikten om samhällsekonomiska kostnader har uppmärksammats i planeringsarbetet för 2011.

Arbetsrelaterade dödsfall i Sverige – arbetsrelaterad dödlighet i cancer, hjärt-kärlsjukdomar och lungsjukdomar författades av Bengt Järholm, professor och överläkare i yrkes- och miljömedicin vid Umeå Universitet, samt medarbetare. Kunskapsöversikten beskriver den aktuella forskningen kring arbetsmiljöns bidrag till dödsfall. Forskningsöversikten visar i hur stor omfattning som

arbetsmiljön bidrar till de tre vanligaste dödsorsakerna i Sverige. Dessa är cancer, hjärt- och kärlsjukdomar och sjukdomar i andningsorganen.

Våld i arbetslivet – en kriminologisk kunskapsöversikt är sammanställd av Professor Felipe Estrada, Docent Anders Nilsson och doktorand Sofia Wikman, vid Kriminologiska institutionen vid Stockholms Universitet. Översikten tar upp beskrivningar på våldets omfattning, fördelning och utveckling samt om arbetslivsvåldet har ökat, vilka yrkesgrupper som är mest utsatta och vilka faktorer som förklarar skillnader i risken att bli utsatt för våld. I kunskapsöversikten framgår också vilka risker och åtgärder som forskningen inom området framhåller. Fokus ligger på svenska och nordiska studier, men redovisar också rön från den internationella forskningen. Syftet med översikten är att presentera kriminologisk forskning om våld i arbetslivet. Kunskapsöversikten redovisade de förhållanden som enligt andras forskning är förknippade med ökad risk för att bli utsatta för våld och hot och beskriver de insatser som anses vara effektiva. Den visade också att arbetslivet är en av våra vanligaste våldsarenor och då i synnerhet för kvinnor.

Kunskapsöversikterna finns kostnadsfritt tillgängliga som pdf: er på Arbetsmiljöverkets webbplats. Där finns även material samt filmer från de seminarier som Arbetsmiljöverket har arrangerat i samband med rapporternas publicering. Manuskripten har granskats av externa bedömare och även behandlats vid seminarier på respektive lärosäte. Vid seminariet om hot och våld i arbetslivet ur ett jämställdhetsperspektiv presenterades dessutom två kommande kunskapsöversikter, dels hot och våld ur ett psykologiskt perspektiv dels ur ett genusperspektiv.

Under året har också 13 nya kunskapsöversikter initierats inom följande områden:

- 1) Avtal arbetsmarknad i förändring – en analys av regionala branschförändringar över tid och dess betydelse för framtida arbetsmiljöarbete
- 2) Handhållna vibrerande verktyg och hälsoeffekter
- 3) Interventioner för prevention av arbetsskador i lantbruket
- 4) Kolnanorör och exponeringsbilden vid tillverkning och bearbetning samt toxikologiska data
- 5) Kvarts och dess cancerframkallande förmåga
- 6) Migration, arbetsmiljö och hälsa med fokus på svenska förhållanden
- 7) Pellets – hälsorisker vid produktion, hantering och förvaring av träpellets
- 8) Effekter av belastningsergonomiska interventioner och åtgärder i ett systemperspektiv

Hot och våld i arbetslivet ur ett jämställdhetsperspektiv:

- 9) Empirisk rapport kring psykologiskt perspektiv på hot och våld i skolan. (lärare samt åk 6-9)
- 10) Psykologiskt perspektiv på hot och våld i skolan ur ett jämställdhetsperspektiv (överblickande)
- 11) Enkätdatainsamling kring hot och våld i skolan ur ett psykologiskt perspektiv
- 12) Hot och våld ur ett genusperspektiv
- 13) Kunskapsplattform för hot och våld

Åtterrporteringskrav 2: En beskrivning ska ges över hur informationen till utländska företag och arbetstagare om vilka arbets- och anställningsvillkor som gäller vid utstationering till Sverige har förbättrats.

Under året har vi fortsatt att utveckla informationen som riktar sig till utländsk arbetskraft och utländska ambassader i Sverige. Vi har under året arbetat vidare med att identifiera målgrupper för vår framtagna information och ta fram strategier för hur vi bäst ska kunna nå dessa målgrupper.

För att få så stor effekt som möjligt, har delar av informationen utformats och riktats till byggbranschen, restaurangbranschen samt jord- och skogsbranscherna som vi vet anlitar utländsk arbetskraft. Denna information har översatts till totalt 28 språk. De vanligaste språken har tryckts upp som broschyrer och alla språk har publicerats på vår webbplats där vi har en särskild sektion för utländska språk, <http://www.av.se/languages/publications/>.

Två informationsblad, ett om svenska arbetsregler samt ett om villkor för bärplockare, skickades på valfria språk till alla svenska företag som ansökt om visum för utländska bärplockare för säsongen 2010. Informationsbladen distribuerades även via färjelägen i södra Sverige. Totalt har 1 800 informationsblad distribuerats.

Boken *Utlandsanställda som arbetar i Sverige under begränsad tid* har tryckts i en omarbetad svensk och översatt engelsk upplaga och skickats till samtliga utländska ambassader i Sverige. Vi har även skickat boken samt broschyrer till 32 svenska ambassader i olika länder. Till vår webbplats har vi bearbetat boken samt översatt och utökat informationen till 20 språk, varav fyra har publicerats på webbplatsen, se <http://www.av.se/inenglish/> och <http://www.av.se/languages/>. Resterande språk publiceras under 2011.

Inom området arbetsmiljö har vi översatt fem områden som kräver utbildning eller tillstånd till engelska. Dessa har också publicerats på vår webbplats. Fler språk kommer att publiceras under 2011. Dessutom har föreskrifterna Första hjälpen och krisstöd, Medicinsk kontroll och Arbetsplatsens utformning har översatts till engelska och publicerats.

Vi har även deltagit vid internationella möten, tre möten vid Committee of Experts on Posting of Workers, Kommissionen i Bryssel, samt deltagit i en arbetsgrupp med deltagare från de olika medlemsstaterna vars syfte är att fram underlag till ett kommande informationsutbytessystem. Utöver detta har vi deltagit vid ett nordiskt seminarium i Köpenhamn om fri rörlighet från EU till Norden. Under året har vi också gett information kring utstationering två gånger till parterna vid samrådsmöten.

[Arbetsmiljöverket har under året etablerat "en ingång" till myndigheten som även har kompetens för att svara på och ge informationen till utländska företag och arbetstagare.](#)

Återrapporteringskrav 3: En beskrivning ska göras av hur marknadskontrollen har bedrivits inom verket för att skapa ett enhetligt och effektivt agerande. Vidare ska anges hur många nya marknadskontrollärenden som har hanterats under året, hur dessa har initierats samt vilka produktgrupper de avser. Även gjorda ingripanden som lett till att tillverkare och leverantörer upphört med försäljning eller återkallat produkter, vilket även inkluderar ändring eller ombyggnad av produkter som redan levererats eller tagits i drift, ska redovisas.

Arbetsmiljöverket är marknadskontrollmyndighet för sex produktområden. Det handlar om produkter som är avsedda för användning både inom arbetslivet och privat. Under året har vi tagit fram marknadskontrollprogram inom fem produktområden inom det harmoniserade området samt ett program gällande produkter inom det oharmoniserade området. I programmen presenterar vi förutsättningar för respektive produktområde och ger förslag på planerade insatser för de tre nästkommande åren. Marknadskontrollprogrammen redovisas för regeringen som sammanställer programmen från olika myndigheter och skickar sammanställningen vidare till EU-kommissionen. Korta beskrivningar av arbetet med marknadskontroll finns på vår hemsida www.av.se under temasida Marknadskontroll och CE - märkning

Vi tar hand om anmälningar om farliga produkter som inkommit via Arbetsmiljöverkets inspektionsavdelningar, konkurrenter, branschorganisationer och myndigheter inom och utom Sverige samt

information om farliga produkter via kommissionens administrativa samarbetsgrupper under produktdirektiven (ADCO), via kommissionens informationssystem om farliga produkter RAPEX (Rapid alert system for non - food consumer products) och ICSMS (The internet - supported information and communication system for the pan - European market surveillance of technical products) samt genom CIRCA (Communication and information resource centre administrator) som är ett av kommissionen initierat kommunikationssystem mellan intressenter inom olika områden. Störst antal anmälningar inkommer via Arbetsmiljöverkets inspektionsavdelningar och handlar om farliga maskiner. Kontakter med tillverkare, importörer eller distributörer leder i allmänhet till frivillig rättelse. Arbetsmiljöverket deltar i Marknadskontrollrådet under Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) tillsammans med övriga marknadskontrollmyndigheter.

Under året har ca 146 ärenden öppnats (ärenden har öppnats inom alla produktområden) och 65 ärenden avslutats. De flesta anmälningarna gäller maskiner (ca 85% av samtliga produkter) som inspektionsavdelningarna upptäcker vid sina ordinarie inspektioner (ca 55% av alla anmälningar) eller som inrapporteras via RAPEX (ca 30% av anmälningarna). I de flesta fall har kraven visat sig vara uppfyllda alternativt har frivillig rättelse skett. När det gäller RAPEX anmälningarna har det visat sig att många produkter inte förekommer i Sverige. Ett åtal har väckts. Inga föreläggande eller förbud har meddelats. Totalt har 1071 dagar använts för marknadskontroll. Ca 60% av tiden gäller maskiner. För ett ställningssystem har typkontrollintyget måst modifieras och vi har krävt att information om detta skickas ut till kunderna. Vi har gått ut till varuhus och kontrollerat maskiner i form av vedklyvar, spikpistoler, kap/gersågar, kompostkvarnar, motorsågar, personlig skyddsutrustning i form av hörselskydd och ögonskyddsamt handbrandsläckare och tryckluftsaggregat. Projektet fortsätter 2011. Vi har påbörjat ett projekt om robotceller som kommer att fortsätta nästa år. Vi har kontrollerat CNC-maskiner och hyvlar inom träbearbetningsindustrin och vi har gjort insatser när det gäller explosionsavlastningar. Riskerna med vissa tillbehör till röjsågar har tidigare tagits upp med kommissionen. Troligen kommer detta att leda till lagstiftning som innebär förbud. Marknadskontrollinsatser som riktas mot generalagenter som säljer explosionsavlastningar ingår i ett sameuropeiskt EU- projekt och har rapporterats till en gemensam EU-databas.

Under året har vi utvecklat arbetsmetoder och fortsätter med att försöka leva upp till kraven i Förordningen om Ackreditering och Marknadskontroll (EG 765/2008) och Varuförordningen (EG 764/2008). Vi har startat ett videonätverk inom verket i syfte att öka enhetligheten och samordningen. Vi har testat ett system för uppföljning av olika parametrar i våra ärenden och vi arbetar med en revidering av interna rutiner för marknadskontroll. Uppföljningssystemet

fungerar ännu inte tillfredsställande, bla beroende på införandet av ett nytt diariesystem, varför de siffror som ges ovan inte är helt tillförlitliga.

Myndighetssamverkan har skett med de nordiska länderna när det gäller maskiner och personlig skyddsutrustning.

Åtterrapporering 4: En beskrivning ska göras av hur prioriteringen mellan olika standardiseringsprojekt görs, utfallet av prioriteringen under året samt vilka produktgrupper som har berörts. Vidare ska redovisas antal möten i standardiseringskommittéer och arbetsgrupper som deltagandet har avsett.

Standardiseringsarbete handlar om att delta i tekniska kommittéer inom SIS och SEK i Sverige, att besvara remisser och delta internationella arbetsgrupper och kommittéer inom CEN, CENELEC och ISO standardiseringen. Vi har deltagit i 84 svenska kommittéer med 119 möten. I internationella arbetsgrupper har vi deltagit i 26 kommittéer med 57 möten. Under året har vi besvarat 202 standardiseringsremisser. Vi prioriterar arbete när det gäller produkter som innebär stora potentiella risker. Största delen av arbetet gäller produktstandarder men vi har även deltagit i grupper som arbetar med till exempel buller, vibrationer, ergonomifrågor, halksäkerhet och mätningar av luftföroreningar. Totalt har vi lagt ner ca 1000 dagar på standardiseringsarbete. När det gäller produkter deltar vi i standardiseringsarbete inom bl a områdena maskiner (ca 29 % av tiden), personlig skyddsutrustning (ca 9% av tiden), produkter för explosionsfarlig miljö – ATEX (ca 6% av tiden), ställningar och stegar (ca 12% av tiden), tryckbärande anordningar (ca 25% av tiden) och enkla tryckkärl (ca 19% av tiden). Under året har vi bla deltagit i standardisering när det gäller säkerhet i vindkraftverk. Ett troligt resultat blir att det blir krav på hiss från 45 m. Vi har deltagit i standardisering av lantbruksmaskiner och vi har där tagit upp riskerna med skydden på kraftöverföringsaxlar. Efter våra påpekanden kommer borttagande av fasta skydd till maskiner att tas upp vid revidering av ISO - standarder. Vi har påpekat för CEN och CENELEC att i flera harmoniserade ATEX - standarder återges märkningskraven enligt ATEX - direktiven på ett icke enhetligt och ibland direkt felaktigt sätt.

Återrapportering 5 Ekonomisk redovisning

Sammanställning av kostnader 45 mnkr år 2010

Det ekonomiska fallet visar att verket till 95 procent nått den upp till kostnadsramen.

	Direkta kostnader, tkr	OH påslag 33,7% Kostnader inkl OH tkr
Informations- och kunskapsspridning	20 245	26 360
Information till utländska företag och arbetstagare	2 509	3 267
Marknadskontroll och standardisering	10 291	13 399
	33 045	43 026